

ОТЗЫВ

зарубежного консультанта на диссертационное исследование
Әліпұлы Еріка на тему «Қазақстан Республикасындағы тасымалдаудың
жекелеген түрлерін құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық
аспектілері», представленной на соискание степени доктора философии
(PhD) по специальности «6D030100 – Юриспруденция»

Диссертационное исследование Е. Әліпұлы посвящено одной из актуальных вопросов современности правовому регулированию отдельных видов грузоперевозок в Республике Казахстан, сделан всесторонний анализ как национального, так и международного законодательства, практики.

Геоэкономическое положение Республики Казахстан, соединяющее страны Азии и Европы и постоянный рост перевозок говорят о том, что страна имеет высокий транзитный потенциал, грамотное использование которого укрепит экономическое состояние республики.

Система грузоперевозок является сложной, требующей, с одной стороны, государственного контроля и жесткого регулирования деятельности для обеспечения безопасности грузоперевозок, с другой-создания условий для развития конкурентной среды и деловой активности. Правовое регулирование грузоперевозок способствует созданию благоприятных условий для перевозки отдельных видов грузов, поэтому деятельность объектов грузоперевозок должна отвечать стратегическим целям развития национальной экономики. В стратегии развития Республики Казахстан до 2050 года одним из основных направлений является «глобальная инфраструктурная интеграция и развитие транзитного потенциала», а одним из приоритетов развития определена экономическая политика, основанная на «всестороннем экономическом прагматизме, основанном на принципах доходности, возврата инвестиций и конкурентоспособности». Для эффективных транспортно-логистических перевозок за пределами Казахстана важно обратить внимание на международные правовые аспекты.

Автор поставил перед целью исследования дифференциацию и систематизацию накопленных нормативных актов и экспериментальных материалов, связанных с правовым регулированием отношений, вытекающих из условий перевозки грузов.

Автор в своей работе рассматривает теоретические основы юридического регулирования перевозок в Республике Казахстан и за рубежом. Таким образом автор анализирует теоретические и правовые аспекты отдельных видов перевозок грузов в Республике Казахстан и за рубежом. Вместе с этим, автор дает понятие перевозок грузов, перечисляет и анализирует виды и особенности отдельных видов перевозок грузов в Республике Казахстан. Всесторонне описываются правовые основы транспортировки во внешнеэкономической деятельности.

В диссертационном исследовании проведен сравнительный анализ международного законодательства и законодательной базы Республики Казахстан. Выявлены проблемные вопросы правоприменительной практики

по итогам исследования темы и объектов исследования, проведенного сравнительного анализа.

Диссертационная работа Әліпұлы Еріка представляет завершённую исследовательскую работу, обладающая внутренним единством и логической последовательностью изложения, направленностью на решение поставленных задач исследования. В диссертации проведен анализ правового регулирования отдельных видов грузовых перевозок в Республике Казахстан и зарубежом.

В диссертации раскрываются основные вопросы международных перевозок по международным транспортным коридорам, приводятся примеры актуальных проблем. Поэтому диссертационная работа Әліпұлы Е. является современной как с точки зрения юридической науки, так и с экономической точки зрения. Актуальность выбранного направления не вызывает сомнений и является актуальной с точки зрения необходимости теоретического изучения вышеуказанных вопросов гражданского и частного международного права не только на национальном, но и на международном уровне.

Автор исследовав актуальные вопросы национального законодательства в сфере регулирования грузоперевозок перечислил пути решения правового регулирования Республики Казахстан на отдельных видах грузоперевозок.

В целом следует отметить, что удачная структура работы позволяет автору достаточно полно и аргументировано осветить основные правовые вопросы регулирования отдельных видов грузоперевозок в Республике Казахстан.

Диссертационная работа написана простым и доступным языком. Такая манера изложения вопросов правового регулирования отдельных видов грузоперевозок говорит о четком понимании соискателем сущности исследуемой проблемы, ясной оценке и глубоком анализе теории и практики грузоперевозок в Республике Казахстан с учетом национальных и международных аспектов.

Результаты исследования имеют высокую теоретическую и практическую значимость. Предложения и рекомендации, предложенные автором, могут быть использованы в нормотворческой деятельности законодательных органов, также в процессе дальнейшего совершенствования действующего законодательства Республики Казахстан.

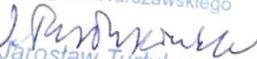
Как научный консультант считаю, что диссертационное исследование Әліпұлы Еріка на тему «Қазақстан Республикасындағы тасымалдаудың жекелеген түрлерін құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық аспектілері» полностью соответствует всем требованиям и может быть представлено к защите.

**Зарубежный консультант,
доктор PhD, ассоциированный профессор
кафедры коммерческого права**

Института гражданского права
Варшавского университета

Я.В.Турлуковский

Kierownik Centrum Badań nad
Europą Wschodnią i Azją Centralną
Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Warszawskiego

dr Jarosław Turłukowski

«6D030100 – Құқықтану» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін Әліпұлы Еріктің «Қазақстан Республикасындағы тасымалдаудың жекелеген түрлерін құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық аспектілері» тақырыбында дайындалған диссертациясына шетелдік ғылыми кеңесшінің

ПІКІРІ

Е. Әліпұлының диссертациялық зерттеуі Қазақстан Республикасындағы жүк тасымалының жекелеген түрлерін құқықтық реттеудің қазіргі заманғы өзекті мәселелерінің біріне арналған, ұлттық және халықаралық заңнамаға, практикаға жан-жақты талдау жасалды.

Азия мен Еуропа елдерін байланыстыратын Қазақстан Республикасының геоэкономикалық жағдайы және тасымалдардың тұрақты өсуі елдің жоғары транзиттік әлеуеті бар екенін, оның сауатты пайдаланылуы республиканың экономикалық жай-күйін нығайтатынын көрсетеді.

Жүк тасымалдау жүйесі күрделі болып табылады, ол бір жағынан жүк тасымалының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін мемлекеттік бақылауды және Қызметті қатаң реттеуді, екінші жағынан бәсекелестік орта мен іскерлік белсенділікті дамыту үшін жағдай жасауды талап етеді. Жүк тасымалын құқықтық реттеу жүктердің жекелеген түрлерін тасымалдау үшін қолайлы жағдайлар жасауға ықпал етеді, сондықтан жүк тасымалдау объектілерінің қызметі ұлттық экономиканы дамытудың стратегиялық мақсаттарына жауап беруі тиіс. Қазақстан Республикасының 2050 жылға дейінгі Даму стратегиясында негізгі бағыттардың бірі «Жаһандық инфрақұрылымдық интеграция және транзиттік әлеуетті дамыту» болып табылады, ал даму басымдықтарының бірі «кірістілік, инвестицияларды қайтару және бәсекеге қабілеттілік қағидаттарына негізделген жан-жақты экономикалық прагматизмге» негізделген экономикалық саясат айқындалған. Қазақстаннан тыс тиімді көліктік-логистикалық тасымалдар үшін халықаралық құқықтық аспектілерге назар аудару маңызды.

Автор зерттеу мақсатына жүктерді тасымалдау жағдайынан туындайтын қатынастарды құқықтық реттеуге байланысты жинақталған нормативтік актілер мен эксперименттік материалдарды саралау мен жүйелеуді қойды.

Автор өз жұмысында Қазақстан Республикасында және шетелде тасымалдауды құқықтық реттеудің теориялық негіздерін қарастырады. Осылайша, автор Қазақстан Республикасында және шетелде жүктерді тасымалдаудың жекелеген түрлерінің теориялық және құқықтық аспектілерін талдайды. Сонымен қатар, автор жүктерді тасымалдау ұғымын береді, Қазақстан Республикасында жүктерді тасымалдаудың жекелеген түрлерінің түрлері мен ерекшеліктерін тізімдейді және талдайды. Сыртқы экономикалық қызметте тасымалдаудың құқықтық негіздері жан-жақты сипатталған.

Диссертациялық зерттеуде халықаралық заңнамаға және Қазақстан Республикасының заңнамалық базасына салыстырмалы талдау жүргізілді.

Салыстырмалы талдау жүргізілген зерттеу тақырыптары мен объектілерін зерттеу нәтижелері бойынша құқық қолдану практикасының проблемалық мәселелері анықталды.

Әліпұлы Еріктің диссертациялық жұмысы зерттеудің қойылған міндеттерін шешуге бағытталған, баяндаудың ішкі бірлігі мен логикалық дәйектілігі бар аяқталған зерттеу жұмысын ұсынады. Диссертацияда Қазақстан Республикасында және шетелде жүк тасымалдарының жекелеген түрлерін құқықтық реттеуге талдау жүргізілді.

Диссертацияда халықаралық көлік дәліздері бойынша халықаралық тасымалдаудың негізгі мәселелері ашылады, өзекті мәселелердің мысалдары келтіріледі. Сондықтан Е. Әліпұлының диссертациялық жұмысы заң ғылымы тұрғысынан да, экономикалық тұрғыдан да заманауи болып табылады. Таңдалған бағыттың өзектілігі күмән тудырмайды және азаматтық және жеке халықаралық құқықтың жоғарыда аталған мәселелерін тек ұлттық деңгейде ғана емес, сонымен қатар халықаралық деңгейде теориялық зерттеу қажеттілігі тұрғысынан өзекті болып табылады.

Автор жүк тасымалдарын реттеу саласындағы ұлттық заңнаманың өзекті мәселелерін зерттей отырып, жүк тасымалдаудың жекелеген түрлерінде Қазақстан Республикасын құқықтық реттеуді шешу жолдарын атап өтті.

Жалпы, жұмыстың сәтті құрылымы авторға Қазақстан Республикасындағы жүк тасымалдарының жекелеген түрлерін реттеудің негізгі құқықтық мәселелерін толық және дәлелді түрде көрсетуге мүмкіндік беретінін атап өткен жөн.

Диссертациялық жұмыс Қарапайым және қол жетімді тілде жазылған. Жүк тасымалдарының жекелеген түрлерін құқықтық реттеу мәселелерін баяндаудың бұл тәсілі ізденушінің зерттелетін проблеманың мәнін нақты түсінуі, ұлттық және халықаралық аспектілерді ескере отырып, Қазақстан Республикасындағы жүк тасымалдарының теориясы мен практикасын нақты бағалау және терең талдау туралы айтады.

Зерттеу нәтижелері жоғары теориялық және тәжірибелік маңыздылыққа ие. Автор ұсынған ұсыныстар мен ұсынымдар заң шығарушы органдардың нормашығармашылық қызметінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын одан әрі жетілдіру процесінде пайдаланылуы мүмкін.

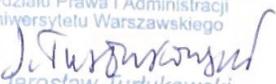
Ғылыми кеңесші ретінде мен Әліпұлы Еріктің «Қазақстан Республикасындағы тасымалдаудың жекелеген түрлерін құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық аспектілері» тақырыбындағы диссертациялық зерттеуі барлық талаптарға толық сәйкес келеді және қорғауға ұсынылуы мүмкін деп есептеймін.

**Шетелдік кеңесші,
PhD докторы, Варшава
университеті Азаматтық құқық
институтының коммерциялық**

құқық кафедрасының
қауымдастырылған профессоры

Я.В. Турлуковский

Kierownik Centrum Badań nad Prawem
Europy Wschodniej i Azji Centralnej
Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Warszawskiego

dr Jarosław Turlukowski